

09

Teach a dhéanamh tuiledhíonach

Fíric: Is féidir le huisce tuile clúdaí dúnphoill agus draenach a bhogadh, rud a chruthaíonn contúirtí dofheicthe.

Tuiledhíonach

Má tá cónaí ort i gceantar a bhfuil baol tuile ann ba cheart go mbeadh tú ullmhaithe ar fhaitíos go dtarlaíonn tuile.

Is fiú am a chaitheamh ar phlean a ullmhú duit féin ionas go mbeidh tú réidh le déileáil le tuile má tharlaíonn sé – d'fhéadfadh plean cabhrú leat airgead a shábháil, míchaoithiúlacht agus strus a laghdú, agus d'fhéadfadh sé do bheatha a shábháil fiú!

Málaí Gainimh

Is maith an smaoineamh é málaí gainimh a bheith fágtha ar leataobh agat má tá cónaí ort i gceantar a bhfuil baol tuile ann. Mura bhfuil málaí gainimh agat is féidir leat úsáid a bhaint as rud éigin eile cosúil le clúdaigh piliúir nó málaí bruscair agus iad a líonadh le hithir ón ngairdín. Ná déan dearmad nach fiú na málaí a líonadh róluath nó rófhada ón suíomh a mbeidh siad ag teastáil ann, mar go n-éiríonn na málaí an-trom go deo tar éis beagán ama.

- ◆ Bíodh lámhainní cosanta ort nuair a bhíonn tú ag líonadh málaí gainimh mar go bhfuil gaineamh scríobach.
- ◆ Ná bíodh na málaí níos mó ná leathlán. Ní gá na málaí a cheangail, cuir an chuid oscailte den mhála síos i dtreo na talún nuair a bhíonn na málaí á leagan ar mhullach a chéile agat.

- ◆ Glan bruscair ar bith ón áit a bhfuil na málaí le leagan ann.
- ◆ Fág na málaí leathlán ar fhad agus bíodh siad comhthreomhar le sruth an uisce.
- ◆ Bíodh na málaí á leagan síos i sraitheanna díreach cosúil le balla brící, agus bí cinnte go mbíonn gach mála sa chéad tsraith eile ar forlú ar leath den mhála thíos faoi.
- ◆ Brú na málaí faoi do chosa go mbíonn siad san áit cheart, nach mbíonn bearnaí ar bith fágtha eatarthu agus go mbíonn séala uiscdhíonach cruthaithe.
- ◆ Má theastaíonn uait málaí gainimh a úsáid mar mhodh cosanta agus go bhfuil siad níos mó ná trí shraith ar airde, ba cheart duit iad a eagrú i gcruth cosúil le pirimid: ar dtús bíodh níos mó ná ceithre mhála gainimh fágtha ar an talamh agat

agus ansin leag na málaí eile os a chionn sin. Ba cheart duit na málaí a leagan síos ar mhullach a chéile agus iarracht a dhéanamh cruth pirimid a dhéanamh.

- ◆ Má theastaíonn uait go mbeidh sé níos uiscdhíonaí ná sin cuir clúdach plaisteach ar an mballa atá déanta agat as málaí gainimh, agus bí cinnte go bhfanann an plaisteach san áit cheart trí mhálaí gainimh eile a úsáid.

Cé go mbaineann a lán daoine úsáid as málaí gainimh mar mhodh cosanta i gcoinne tuilte, tá míbhuntáistí ag baint leo freisin:

- ◆ I rith éigeandála, b'fhéidir go mbeadh sé deacair a dóthain málaí gainimh a fháil.

- ◆ Teastaíonn beirt chun na málaí gainimh a líonadh agus tógann sé roinnt mhaith ama freisin.
- ◆ Bíonn sé sách deacair na málaí gainimh a láimhseáil, agus bheadh deacracht go háirithe ag daoine scothaosta nó na heasláin iad a láimhseáil.
- ◆ Nuair a thagann an t-uisce tuile isteach ar na málaí gainimh, is iondúil go bhfanann ábhair shalaithe cosúil le séarachas sna málaí.
- ◆ Déanta d'ábhar in-bhithdhíghrádaithe atá na málaí agus díscóileann siad má fhágtar san áit chéanna iad ar feadh tréimhsí fada.

Cláir Tuile

Is éard atá i gcláir tuile (nó bacainní tuile) bacainní inaistrithe ar féidir iad a chur trasna ar oscailtí, cosúil le doirse, má tharlaíonn tuile. Tá roinnt táirgí ann atá deartha go speisialta ar fáil ar bhonn tráchtála agus ar féidir iad a cheannach agus a fheistiú. Má cheannaíonn tú cláir tuile, ba cheart duit táirge a bhfuil marc dearbhaithe cáilíochta air a cheannach (cosúil leis an 'kitemark').

D'fhéadfadh tú do chláir tuile féin a dhéanamh dá mba mhian leat. Ní mór a bheith cúramach áfach, go bhfuil na cláir sách láidir agus go bhfuil siad feistithe i gceart don oscailt a bhfuil siad le dul ann agus go bhfoirmítear séala uiscdhíonach ceart.

Is é an bealach is éasca le cláir tuile a dhéanamh bacainn adhmaid nó miotail a dhéanamh, bacainn atá daingnithe go cothrom in aghaidh balla, doras nó i bhfoirm fráma a théann thar gheataí nó conairí. Cabhróidh brú an uisce tuile leis

an mbacainn a shéalú. Beidh éifeachtacht na gclár ag brath ar láidreacht na mballaí agus marthanacht feistí an fhráma. Is é an clár tuile is coitianta atá ann clár ar féidir é a chur síos i bhfráma, mar gur furasta é seo a thógáil as an mbealach nuair nach mbíonn sé ag teastáil. Ach is féidir clár tuile ar a mbíonn inse a dhéanamh freisin; clár ar féidir é a dhúnadh thar bhearnaí éagsúla.

Timfhilleadh

Is éard atá i dtimfhilleadh modh nua-aimseartha le tionchair uisce tuile a laghdú trí phlaisteach a chur timpeall ar 600 - 900 mm íochtarach d'áitreabh.

Cuid den phróiseas is ea trinse a dhéanamh chun tosaigh ar an mballa ar mian leat é a chosaint. Greamaítear an plaisteach chuig an mballa, os cionn an leibhéil a cheaptar a bheidh ag an uisce tuile. Bíonn an plaisteach ag dul síos feadh an bhalla agus cuirtear os cionn draeínphíobáin é ag an mbun. Ansin cuirtear an plaisteach feadh an trinse agus daingnítear ar an taobh eile é le meáchain nó málaí gainimh. Ní mór go mbeadh cumas DIY éigin ag duine chun foirgneamh a thimfhilleadh agus ní mór tús a chur leis an obair seo sula mbíonn tuile ann, de bhrí go dtógann an próiseas ar fad roinnt mhaith ama. Tá táirgí eile ar féidir iad a cheannach agus a fheistiú ar d'áitreabh féin ar fáil ar bhonn tráchtála.

Rabhadh!

I gcásanna de dhrochthuilteach (áit a n-ardaíonn an t-uisce tuile os cionn méadar amháin) d'fhéadfadh sé a bheith níos contúirtí uisce a choinneáil amach as d'áitreabh ná é a ligean isteach. Cuireann an méid sin uisce brú ar an bhfoirgneamh agus go deimhin d'fhéadfadh sé damáiste a dhéanamh do struchtúr nó do bhunsraith an fhoirgnimh. Dá bhrí sin, níor cheart duit bacainn a chur ar dhoirse, fuinneoga nó poill aeir atá os cionn méadar ar airde.

Má tá inní ort faoi obair ar bith atá beartaithe agat, le do thoil déan teagmháil leis an Oifigeach Rialaithe Foirgnimh i d'údarás áitiúil.

Is féidir leo comhairle agus treoir a thabhairt le cinntiú go bhfuil obair ar bith atá beartaithe agat ag comhlíonadh leis na rialacháin foirgníochta.

Chun uimhir theileafóin d'údarás áitiúil a fháil féach ar an láithreán gréasáin www.environ.ie

Is féidir táirgí cosanta tuile réamhdhéanta a cheannach ó chuideachtaí éagsúla.

Geataí Tuile

Téann siad seo os comhair bealaí iontrála cosúil le cabhsaí agus doirse, chun stop a chur le huisce tuile teacht isteach ar d'áitreabh.

Málaí Tuile

Is féidir na málaí seo a úsáid in ionad málaí gainimh. Ionsúnn siad an t-uisce tuile agus ansin foirmíonn siad bacainn a chuireann stop leis an t-uisce dul níos faide.

Bacainní

Is féidir bacainní ar chruthanna agus méideanna éagsúla a fháil, agus is féidir iad a úsáid le bac a chur ar uisce tuile teacht isteach ar d'áitreabh.

Chun tuilleadh faisnéise a fháil faoi na táirgí seo nó a fháil amach céard iad na táirgí a bheidh feiliúnach do do theach, is féidir leat teagmháil a dhéanamh leis na cuideachtaí seo a leanas:

Floodgate Ireland	061 335492	www.floodgateireland.com
Mescal & Associates	021 4314388	www.mescal.ie
JFC Manufacturing Ltd	093 24066	www.jfc.ie
Lining Services Ltd	051 294090	www.liningservices.com
Flood Barrier Systems	01 6202030	www.floodguards.ie
GEO Solutions Ltd	059 9720687	email: info@tbmgolutions.com
Independent Flood		
Defence Products	0044 1 953861192	www.ifdp.co.uk
Flodef Ltd	0044 1 792881741	www.flodef.com
Flood Control Ltd	0044 1 822832385	www.floodcontrol.co.uk

Cé go ndéantar gach iarracht chun iontaofacht na soláthraithe liostaithe a chinntiú ní féidir é seo a ghlacadh mar fhormhuiniú ar na soláthraithe seo.